หมวดที่ 2 รายได้ประชาชาติและการคำนวณรายได้ประชาชาติ

ในหมวดนี้จะได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายได้ประชาชาติ วิธีการคำนวณหาตัวเลขรายได้ประชาชาติ ส่วนประกอบของรายได้ประชาชาติ และการกำหนดรายได้ประชาชาติดุลยภาพ

บทที่ 4
ความหมายและการคำนวณรายได้ประชาชาติ

บทนำ

ในการศึกษาเศรษฐศาสตร์จุลภาค เราสนใจขั้นตอนการผลิตสินค้าและบริการของผู้ประกอบการไปจนกระทั่งมีการจำแนกแจกจ่ายให้ถึงมือผู้บริโภค ถ้าเอาสินค้าและบริการที่ผู้ประกอบการผลิตได้ทั้งหมดมาพิจารณาทางด้านเศรษฐศาสตร์มหภาค เราอาจนำมาใช้วัดระดับของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (economic activities) ได้ เช่น ใช้วัดระดับการผลิต การจ้างงาน การบริโภค เหล่านี้ว่าเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างไร อยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับระยะเวลาที่ล่วงมา หรือเมื่อเทียบกับเศรษฐกิจของประเทศอื่น ๆ แล้ว ประเทศเราเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา โดยรวบรวมตัวเลขเกี่ยวกับ **"รายได้ประชาชาติ (National Income)"** เพื่อจัดทำในรูปทำบัญชี เรียกว่า "บัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Account)" รายได้ประชาชาติ ในที่นี้จะแสดงจำนวนของสินค้าและบริการที่ประชาชนทำมาหาได้ในระยะเวลาหนึ่ง[1] รายได้ประชาชาติจะนำไปสู่การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์มหภาค เช่น การจ้างงาน วัฏจักรเศรษฐกิจ การเงินการธนาคาร เศรษฐกิจรัฐบาล เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น ในกรณีของประเทศที่กำลังพัฒนาจะตั้งเป้าหมายไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจว่าในระยะต่อไปจะพยายามทำให้มูลค่ารายได้ประชาชาติสูงขึ้นสักเท่าใด ดังเช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของประเทศไทยตั้งเป้าหมายที่จะให้รายได้ประชาชาติสูงขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี เป็นต้น

---

[1] G.J. Edwards. **The Framework of Economics.** (New York : McGraw-Hill book Company, 1970), p. 180.

การศึกษาเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติในบทนี้ จะแยกออกเป็น 2 หัวข้อด้วยกัน คือ:-

1. ความหมายของรายได้ประชาชาติชนิดต่าง ๆ
2. การคำนวณรายได้ประชาชาติ

วัตถุประสงค์

1. เข้าใจความหมายและความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติชนิดต่าง ๆ
2. อธิบายวิธีการคำนวณหาตัวเลขรายได้ประชาชาติทั้ง 3 วิธีได้

1. ความหมายของรายได้ประชาชาติชนิดต่าง ๆ

นักศึกษาคงจะเคยได้ยินได้ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติของไทย เช่น ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) รัฐบาลตั้งเป้าหมายที่จะทำให้รายได้ประชาชาติสูงขึ้นในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี หรือมีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลแจ้งแก่หนังสือพิมพ์ว่า เมื่อ พ.ศ. 2530 คนไทยมีรายได้เฉลี่ยคนละ 21,360 บาทต่อปี สูงกว่าพ.ศ. 2529 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยเพียงคนละ 20,266 บาทต่อปี เป็นต้น เมื่อเราพูดถึง "รายได้ (INCOME)" หมายถึงจำนวนเงินที่เราได้รับเข้ามาในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ เช่น คนงานมีรายได้เข้ามาเป็นรายวัน ข้าราชการได้รับเงินเดือน เป็นต้น ซึ่งมีลักษณะเป็นกระแส (FLOW) ถ้าเรานำเอารายได้ที่เป็นผลตอบแทนปัจจัยการผลิต คือ ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และกำไรในระยะ 1 ปีของคนทั้งประเทศมารวมกันก็จะได้ตัวเลข "รายได้ประชาชาติ" ที่คำนวณมาจากรายได้รวมบัญชีประชาชาติ (National Account) ที่ประเทศต่าง ๆ ใช้อยู่ในปัจจุบันมีอยู่ 3 ระบบ คือ[1]

(ก) ระบบขององค์การสหประชาชาติ (UN System of National Account) ที่เป็นที่ยอมรับทั่วไปเป็นครั้งแรกเรียกว่า UNSNA ในปี 2496 ต่อมาได้รับการปรับปรุงขึ้นในปี 2511 เรียกว่า UNSNA 1968 หรือ New UNSNA ระบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานระบบเศรษฐกิจเสรีนิยมประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติส่วนใหญ่ใช้ระบบนี้

(ข) ระบบของประเทศสหรัฐอเมริกา (USSNA) ตั้งอยู่บนพื้นฐานระบบเศรษฐกิจเสรีทุนนิยมเช่นเดียวกัน แตกต่างกับระบบ UNSNA ในแง่การนำเสนอภาพรวม ส่วนกรอบความคิดแตกต่างกันเล็กน้อย มีประเทศสหรัฐอเมริกาใช้เพียงประเทศเดียว

(ค) ระบบของกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ เรียกว่า Material Product System พัฒนาขึ้นมาจากระบบแนวทางเศรษฐกิจมาร์กซ์และเลนิน ใช้ในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ทุกประเทศ

เมื่อกล่าวถึง "รายได้ประชาชาติ" ซึ่งเป็นตัวเลขดัชนีที่เราใช้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระยะเวลา 1 ปีนั้น คำว่า "รายได้ประชาชาติ" เป็นคำกลาง ๆ แท้ที่จริงแล้วรายได้ประชาชาติมีอยู่ 6 ชนิด และแต่ละชนิดมีความหมายและความสัมพันธ์กัน ดังต่อไปนี้

---

[1]ดำรงศักดิ์ จินดากุล "มารู้จักบัญชีประชาชาติกันเถอะ" ในวารสารเศรษฐกิจและสังคม ปีที่ 21 ฉบับที่ 6 เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม พ.ศ. 2527 หน้า 6

1. **ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product หรือ GDP)** เป็นมูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ที่ผลิตขึ้นภายในประเทศซึ่งคิดตาม "ราคาตลาด" ในระยะเวลา 1 ปี (ก่อนหักค่าเสื่อมราคา)

มูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) นี้ เราคำนวณมาจากมูลค่ารวมของสินค้าและบริการที่ประเทศผลิตได้ทั้งหมด โดยทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตเหล่านี้ เราจะไม่คำนึงถึงสัญชาติของผู้ผลิต ตัวอย่างเช่น ตัวเลขผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) ของไทยเมื่อปี พ.ศ. 2530 มีจำนวน 1,181,025 ล้านบาท ก็หมายถึงว่าสินค้าและบริการที่คนไทยและคนต่างชาติที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยช่วยกันผลิตได้ 1,181,025 ล้านบาท เป็นต้น

2. **ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Product) หรือ (GNP)** เป็นมูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดซึ่งคิดตาม**ราคาตลาด**ที่ประเทศหนึ่ง ๆ สามารถผลิตได้ในระยะเวลา 1 ปี ซึ่งผลิตขึ้นโดยพลเมืองและทรัพยากรของพลเมืองของชาตินั้น ๆ ทั้งที่ผลิตขึ้นภายในและภายนอกประเทศ

$$GNP = GDP + F$$

F = net income from abroad (รายได้สุทธิจากต่างประเทศ) เป็นส่วนต่างระหว่างรายได้ที่เกิดจากปัจจัยการผลิตที่พลเมืองของประเทศนั้นได้ก่อให้เกิดขึ้นในต่างประเทศกับรายได้ที่พลเมืองของประเทศอื่นได้ก่อให้เกิดขึ้นในประเทศนั้น ในกรณีรายได้จากต่างประเทศ**มากกว่า**รายจ่ายในต่างประเทศ ค่าของ F จะเป็น**บวก** ถ้ารายได้จากต่างประเทศ**น้อยกว่า**รายจ่ายในต่างประเทศ ค่าของ F จะเป็น**ลบ**

3. **ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (Net Nation Product หรือ NNP)** เป็นมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่คิดตามราคาตลาดที่ประชาชนของประเทศนั้น ๆ ผลิตขึ้นมาได้ในระยะเวลา 1 ปี โดยหักค่าใช้จ่ายที่กินทุนออกแล้ว

คำว่า "ราคาตลาด (Market Price)" หรือราคาปัจจุบัน (Current Price) เป็นมูลค่าของสินค้าที่ใช้ราคาซื้อขายกันในปัจจุบัน เช่น ปากกา 100 ด้าม ซื้อขายกันในตลาดด้ามละ 10 บาท รวมเป็นมูลค่าตามราคาตลาดหรือราคาปัจจุบันเท่ากับ 1,000 บาท เป็นต้น ส่วน "ราคาคงที่ (Constant Price)" นั้น จะคำนวณมูลค่าโดยใช้ราคาของปีฐาน (Base Year)" ซึ่งเป็นราคาคงที่ ดังนั้นเมื่อมีภาวะเงินเฟ้อทำให้ราคาตลาดสูงขึ้น ตัวเลขมูลค่าราคาตลาดจะสูงกว่ามูลค่าราคาคงที่

NNP ณ ราคาตลาด = GNP – ค่าใช้จ่ายที่กินทุน

ค่าใช้จ่ายที่กินทุน (Capital Consumption Allowances) ประกอบด้วย

(1) ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)

(2) ค่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการผลิต (Equipment) ที่ชำรุดสึกหรอหรือล้าสมัย

(3) ค่าทรัพย์สินสูญหาย (Accidental Damage) เช่น ถูกไฟไหม้ น้ำท่วม ถูกโจรกรรม เป็นต้น

เหตุผล นักศึกษาอาจจะสงสัยว่า ทำไมเราจึงต้องเอาค่าใช้จ่ายที่กินทุนไปหักออกจาก GNP เหตุผลก็คือ เวลาเราใช้เครื่องจักรผลิตสินค้า เครื่องจักรจะเกิดการสึกหรอหรือเสื่อมราคาลงทุกปี ตัวอย่างเช่น เราซื้อเครื่องจักรมาสีข้าวราคา 1 ล้านบาท มีอายุใช้งานได้ 10 ปี จะมีค่าสึกหรอปีละ 100,000 บาท ค่าเสื่อมราคานี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิตด้วย ฉะนั้นเมื่อเราหักค่าเสื่อมราคาออกก็จะได้มูลค่าที่แท้จริงของเครื่องจักร ซึ่งเป็นมูลค่าการลงทุนสุทธิของเรา

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง GNP กับ NNP (ราคาตลาด)

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP)	5,000
ค่าใช้จ่ายที่กินทุน	200
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP)	4,800

4. รายได้ประชาชาติ (National Income หรือ NI) เป็นมูลค่ารวมของสินค้า และบริการประชาชาติผลิตขึ้นมาได้ในระยะ 1 ปี โดยหักด้วยค่าใช้จ่ายที่กินทุนและภาษีทางอ้อมออกแล้ว

NI = NNP (ณ ราคาตลาด) - ภาษีทางอ้อม

รายได้ประชาชาติ (NI) นี้ บางทีเราก็เรียกว่า ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิตามราคาทุน หรือราคาปัจจัยการผลิต (NNP at factor cost)

เหตุผลที่เอาภาษีทางอ้อมมาหักออก ตามปกติผู้ผลิตสินค้ามีหน้าที่ที่จะต้องเสียภาษีทางอ้อมให้รัฐบาล เช่น ภาษีการค้า ภาษีศุลกากร ภาษีสรรพสามิต เป็นต้น ภาษีเหล่านี้เรา

จะต้องนำมาหักออกจาก NNP เพราะเมื่อรัฐบาลเก็บภาษีเหล่านี้แล้ว ผู้ผลิตสามารถผลักภาระภาษีไปยังผู้บริโภค โดยขึ้นราคาสินค้าให้สูงขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ NNP ซึ่งรวมเอาภาษีทางอ้อมเข้าไว้ด้วย **ทำให้มูลค่าของสินค้าที่ปรากฏอยู่ในรายได้ประชาชาติจึงสูงกว่าความจริงไปเท่ากับจำนวนภาษีทางอ้อมเหล่านั้น ฉะนั้นเพื่อให้ได้รายได้ประชาชาติที่แท้จริง** จึงต้องหักภาษีทางอ้อมออกไป

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง NNP กับ NI

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ ณ ราคาตลาด (NNP)	4,800
ภาษีทางอ้อม	200
รายได้ประชาชาติ (NI)	4,600

5. **รายได้ส่วนบุคคล (Personal Income หรือ PI)** เป็นรายได้ส่วนบุคคลทั้งหมดโดยรวมทั้งรายได้ที่เป็นผลตอบแทนจากปัจจัยการผลิตและที่มิได้เป็นผลตอบแทนของปัจจัยการผลิต ซึ่งเป็นรายได้ที่จะตกมาถึงมือบุคคลจริง ๆ

PI = NI – กำไรที่ธุรกิจกันไว้ขยายกิจการ – ภาษีเงินได้นิติบุคคล + เงินโอน

กำไรที่ธุรกิจกันไว้ขยายกิจการ เมื่อบริษัทดำเนินกิจการมีกำไร ถ้าจ่ายเป็นเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นเงินปันผลนั้นจะเป็นรายได้ส่วนบุคคล เช่น บริษัท ก. มีกำไร 1 ล้านบาท จ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นหุ้นละ 1,000 บาท นายเด่นดวง ถือหุ้นไว้ 100 หุ้น นายเด่นดวงก็จะมีรายได้จากเงินปันผล 100,000 บาท แต่ถ้าบริษัท ก. กันเงินกำไร 1 ล้าน ไว้สำหรับขยายกิจการ นายเด่นดวงก็จะไม่มีรายได้จากเงินปันผล โดยเหตุนี้เราจึงเอากำไรที่ธุรกิจกันไว้ขยายกิจการไปหักออกจากรายได้ประชาชาติ เพราะกำไรส่วนนี้มิได้ตกไปถึงมือของบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล ปกติบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเมื่อดำเนินกิจการมีกำไรจะต้องนำกำไรนี้ไปเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้รัฐบาล เช่น รัฐบาลไทยเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากบริษัททั่วไปในอัตราร้อยละ 35 ของกำไร สมมติว่า บริษัท ก. มีกำไร 1 ล้านบาท บริษัท ก.

จะต้องเสียภาษีให้รัฐบาล 350,000 บาท เงินค่าภาษีเงินได้นิติบุคคลนี้มิได้ตกไปถึงมือของบุคคลผู้ถือหุ้น เราจึงต้องนำมาหักออกจากรายได้ประชาชาติ

เงินโอน เงินโอนอาจเป็นเงินหรือสิ่งของก็ได้ ถือเป็นการให้เปล่าโดยไม่มีสินค้าหรือบริการตอบแทน เป็นการโอนอำนาจซื้อจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งโดยมิได้ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้นแต่อย่างใด เงินโอนแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

(1) **เงินโอนรัฐบาล** ได้แก่ เงินที่รัฐบาลจ่ายให้กับผู้ได้รับความช่วยเหลือ เช่น เงินบำเหน็จบำนาญที่จ่ายให้ข้าราชการที่เกษียณอายุแล้ว เงินสงเคราะห์คนชรา เงินสงเคราะห์ทหารผ่านศึก เป็นต้น เงินที่รัฐบาลจ่ายให้นี้ ข้าราชการบำนาญก็ดี คนชราก็ดี ทหารผ่านศึกก็ดีต่างก็นำไปใช้จ่ายเพื่อดำรงชีพโดยไม่ต้องมาทำงานให้รัฐบาลเป็นการตอบแทน เงินโอนรัฐบาลจึงเป็นการเปลี่ยนอำนาจซื้อจากประชาชนไปยังบุคคลที่ได้รับการสงเคราะห์จากรัฐบาล โดยรัฐบาลเก็บภาษีจากประชาชนแล้วนำไปใช้จ่ายสงเคราะห์บุคคลต่าง ๆ ที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ

(2) **เงินโอนส่วนบุคคล** ได้แก่ เงินที่ธุรกิจหรือบุคคลต่าง ๆ บริจาคเพื่อการกุศลแก่บุคคลหรือวัดวาอารามโดยมิได้หวังผลกำไร ตลอดจนทรัพย์สินที่ยกให้กันระหว่างบุคคล เช่น บิดายกมรดกให้บุตร เป็นต้น บุคคลหรือสถาบันที่ได้รับเงินโอนเหล่านี้มา ไม่ต้องประกอบการงานตอบแทนให้

เงินโอนรัฐบาลและเงินโอนส่วนบุคคลนี้ เมื่อบุคคลได้รับเข้ามาก็ถือได้ว่าเป็นรายได้ของเขา ช่วยให้เขามีอำนาจซื้อสูงขึ้น เราจึงต้องเอาเงินโอนมารวมเป็นรายได้ส่วนบุคคล (PI)

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง NI หรือ PI

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
รายได้ประชาชาติ (NI)	4,600
กำไรที่ธุรกิจกันไว้ขยายกิจการ	− 100
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	− 50
เงินโอน	+ 100
รายได้ส่วนบุคคล (PI)	4,550

6. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ (Disposable Personal Income หรือ DPI) เป็นรายได้ของบุคคลที่สามารถนำไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการได้จริง ๆ หลังจากได้หักค่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาออกแล้ว

DPI = PI – ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ เป็นรายได้ที่พ้นภาระภาษีต่าง ๆ หมดสิ้นแล้ว จึงเป็นรายได้ของบุคคลที่เขาสามารถจะนำไปใช้จ่ายหรือเก็บออมได้ทันที

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง PI กับ DPI

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
รายได้ส่วนบุคคล (PI)	4,550
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	- 250
รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ (DPI)	4,300

เมื่อมีรายได้ส่วนบุคคลสุทธิขึ้นมา บุคคลก็จะนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ที่เหลือเขาจะเก็บออมไว้เพื่อให้มีดอกผลงอกเงย ธนาคารที่รับฝากเงินไว้ก็จะรวบรวมเงินออมเหล่านี้ไปให้ผู้ผลิตกู้ยืมไปลงทุนขยายกิจการต่อไป

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง DPI กับการออม (Saving หรือ S)

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ (DPI)	4,300
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค	- 3,000
เงินออมส่วนบุคคล (S)	1,300

ความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติ ตามที่นักศึกษาได้ทำความรู้จักรายได้ประชาชาติประเภทต่าง ๆ ทั้ง 6 ชนิดมาแล้ว เราอาจสรุปความสัมพันธ์ของรายได้ประชาชาติประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) = มูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้ในประเทศตามราคาตลาด

2. ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) = GDP + F (รายได้สุทธิจากต่างประเทศ)

3. ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ ณ ราคาตลาด (NNP) = GNP – ค่าใช้จ่ายที่กินทุน

4. รายได้ประชาชาติ (NI) = NNP (ณ ราคาตลาด) – ภาษีทางอ้อม

5. รายได้ส่วนบุคคล (PI) = NI – กำไรที่ธุรกิจกันไว้ – ภาษีเงินได้นิติบุคคล + เงินโอน

6. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ (DPI) = PI – ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง GNP, NNP, NI, PI, DPI และ S

รายการ	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP)	5,000
ค่าใช้จ่ายที่กินทุน	– 200
ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิ (NNP)	4,800
ภาษีทางอ้อม	– 200
รายได้ประชาชาติ (NI)	4,600
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	– 50
กำไรที่ธุรกิจกันไว้ขยายกิจการ	– 100
เงินโอนต่าง ๆ	+ 100
รายได้ส่วนบุคคล (PI)	4,550
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	– 250
รายได้สุทธิส่วนบุคคล (DPI)	4,300
ค่าใช้จ่ายในการบริโภค	– 3,000
เงินออมส่วนบุคคล (s)	1,300

นักศึกษาอาจทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของตัวเลขรายได้ประชาชาติประเภทต่าง ๆ ได้จากแผนภูมิดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่าง GNP, NNP, NI, PI, และ DPI (หน่วย : ล้านบาท)

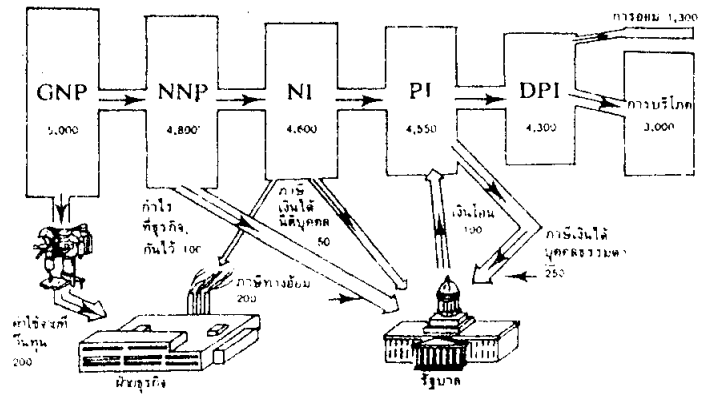

รายได้เฉลี่ยต่อคน (Per capita income) ตามปกติรายได้ประชาชาติที่คำนวณได้เราสามารถนำไปวัดฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศในแต่ละระยะเวลาได้ เช่น พ.ศ. 2530 ไทยมีผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (GDP) 1,181,025 ล้านบาท ส่วน พ.ศ. 2529 มีเพียง 1,098,628 ล้านบาท แสดงว่า พ.ศ. 2530 ประเทศไทยมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่า พ.ศ. 2529 เป็นต้น แต่ถ้าเราจะเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น เราจะต้องเอาจำนวนประชากรทั้งหมดมาหารรายได้ประชาชาติให้ได้รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปีเสียก่อน จึงจะสามารถใช้เปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ ได้

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี (Per capita income)} = \frac{\text{รายได้ประชาชาติ (NI)}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การวัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมทางเศรษฐกิจได้แก่ การผลิต การบริโภค และการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการนั้น ถ้าเรามองภาวะเศรษฐกิจในส่วนรวมทั้งประเทศว่าประเทศมีภาวะเศรษฐกิจดีแล้วอย่างไร เราจำเป็นต้องมีการวัดภาวะเศรษฐกิจเพื่อเปรียบเทียบกับภาวะเศรษฐกิจในปีที่ล่วงมา ใช้เปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจกันระหว่างประเทศต่าง ๆ **การเปรียบเทียบเราอาจทำได้โดยหามูลค่าของสินค้าและบริการที่ทุกคนในประเทศช่วยกันผลิต**

ออกมาเป็นตัวเงินมูลค่าที่คำนวณออกมาได้เรียกว่า รายได้ประชาชาติ ปีใดรายได้ประชาชาติขึ้นสูง ปีนั้นผู้คนจะมีความเป็นอยู่ดีขึ้น แต่ถ้าปีใดรายได้ประชาชาติลดลง ผู้คนจะเดือดร้อน เนื่องจากรายได้ลดลงไม่พอใช้พอจ่าย ตัวอย่างเช่น สมมติว่าประเทศไทยสามารถผลิตเสื้อได้ปีละ 45 ล้านตัว ถ้ามีประชากร 45 ล้านคน ก็จะได้ใช้เสื้อคนละ 1 ตัวโดยเฉลี่ย แต่ถ้าเราผลิตเสื้อได้เพิ่มขึ้นเป็นปีละ 135 ล้านตัว เราก็จะได้ใช้เสื้อเพิ่มขึ้นเป็นคนละ 3 ตัว โดยเฉลี่ย **นักศึกษาจะเห็นได้ว่า ถ้าประเทศเพิ่มผลผลิตได้มาก ประชาชนก็ย่อมมีโอกาสอยู่ดีกินดีได้มากขึ้น**

1. **รายได้ประชาชาติ (National Income)** เป็นยอดรวมของรายได้ที่ปัจจัยการผลิตได้รับจากการผลิตสินค้าและบริการในรอบระยะเวลา 1 ปี รายได้ที่ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ได้รับได้แก่ ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย และผลกำไร ซึ่งเป็นการประเมินกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็นเงินนั่นเอง โดยคิดตามราคาตลาด

2. **รายได้ประชาชาติที่แท้จริง (Real National Income)** เนื่องจากรายได้ประชาชาติคำนวณออกมาเป็นเงินตามราคาตลาด (Market Price) ในขณะที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ สินค้ามีราคาสูงขึ้นและค่าของเงินลดลง ถ้าเราดูแต่เพียงผิวเผินจะเห็นว่ารายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงิน-(Money National Income) สูงขึ้นในแต่ละปี เช่น สมมติว่า พ.ศ. 2531 มีรายได้ประชาชาติ 10,000 ล้านบาท พ.ศ. 2532 เพิ่มขึ้นเป็น 15,000 ล้านบาท เราอาจเห็นว่ารายได้ประชาชาติ พ.ศ. 2532 เพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 50 **แต่ถ้าราคาใน พ.ศ. 2532 เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 เช่นเดียวกัน แสดงว่า รายได้ประชาชาติที่แท้จริง พ.ศ. 2532 มิได้เพิ่มขึ้นเลย** ในการนำรายได้ประชาชาติมาใช้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจจึงต้องแปลงรายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงินมาเป็นรายได้ประชาชาติที่แท้จริงเสียก่อน โดยนำตัวเลขรายได้ประชาชาติที่เป็นตัวเงินมาหารด้วยดัชนีราคาของปีนั้น แล้วคูณด้วยดัชนีราคาของปีฐาน (เป็นปีที่มีราคาคงที่มากที่สุดเทียบให้เท่ากับ 100) **ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นมูลค่ารายได้ประชาชาติที่แท้จริงตามสูตรดังนี้**

$$\text{รายได้ประชาชาติที่แท้จริง} = \frac{\text{รายได้ประชาชาติเป็นตัวเงิน} \times \text{ดัชนีราคาของปีฐาน}}{\text{ดัชนีราคาของปีเดียวกัน}}$$

สมมติว่า รายได้ประชาชาติ พ.ศ. 2520 เท่ากับ 15,000 ล้านบาท และดัชนีราคาของปี พ.ศ. 2530 เท่ากับ 150 เราสามารถหามูลค่าของรายได้ประชาชาติที่แท้จริงได้ ดังนี้

$$\text{รายได้ประชาชาติที่แท้จริง} = \frac{15{,}000 \times 100}{150} = 10{,}000 \text{ ล้านบาท}$$

3. รายได้ประชาชาติที่แท้จริงต่อประชากรหนึ่งคน (Per Capital Real National Income)- เนื่องจากรายได้ประชาชาติที่แท้จริงนั้นเป็นรายได้ของคนทั้งประเทศ ฉะนั้น ถ้าอยากรู้ความอยู่ดีกินดีของแต่ละคน เราจะต้องเอาจำนวนประชากรทั้งหมดไปหารตัวเลขรายได้ประชาชาติที่แท้จริง ดังนี้

$$\text{รายได้ประชาชาติที่แท้จริงต่อประชากรหนึ่งคน} = \frac{\text{รายได้ประชาชาติที่แท้จริง}}{\text{จำนวนประชากร}}$$

นักศึกษาจะเห็นได้ว่า รายได้ประชาชาติที่แท้จริงต่อประชากรหนึ่งคนนี้สามารถใช้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี จะช่วยชี้ให้เราทราบถึงความอยู่ดีกินดีของคนในประเทศ ถ้าปีนั้นประเทศเรามีรายได้ประชาชาติที่แท้จริงต่อประชากรหนึ่งคนสูงกว่าเมื่อปีที่แล้ว ก็เป็นสิ่งที่จะชี้ให้เห็นได้ว่าปีนี้ประชากรไทยมีความอยู่ดีกินดีมากขึ้นกว่าปีที่แล้ว และสามารถใช้วัดฐานะทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ได้ด้วย อย่างไรก็ตามควรคำนึงถึงการกระจายรายได้ที่ดีด้วย

ตารางแสดงรายได้ประชาชาติที่แท้จริงของประเทศไทย

(หน่วย : ล้านบาท)

พ.ศ.	รายได้ประชาชาติที่แท้จริง (Real GNP) (ล้านบาท)	อัตรา เพิ่ม %	รายได้ถัวเฉลี่ยต่อคน (บาท)	อัตรา เพิ่ม %
2524	315,086	–	6,601	
2525	327,936	4.08	6,728	1.92
2526	354,332	8.05	7,125	5.90
2527	377,784	6.62	7,445	4.49
2528	389,148	3.01	7,530	1.14
2529	406,935	4.57	7,728	2.63
2530	446,249	9.66	8,328	7.76
2531	505,756	13.33	9,274	11.36
2532	568,470	12.40	10,252	10.55
2533	626,970	10.29	11,128	8.54

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2533

ความสำคัญของรายได้ประชาชาติ รายได้ประชาชาติเป็นเครื่องมือที่นักเศรษฐศาสตร์สร้างขึ้นเพื่อใช้เปรียบเทียบฐานะเศรษฐกิจของประเทศในระยะเวลาต่าง ๆ กัน และเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ เช่น เปรียบเทียบฐานะเศรษฐกิจของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2526 กับปี พ.ศ. 2527 หรือเปรียบเทียบฐานะเศรษฐกิจของประเทศไทยกับมาเลเซีย เป็นต้น โดยคำนวณออกมาเป็นมูลค่าของรายได้หรือของสินค้าและบริการที่ผลิตได้ในรูปของตัวเงินสกุลใดสกุลหนึ่ง (ตามปกติถือกำหนดระยะเวลา 1 ปี) ตามราคาตลาด (at market price) **รายได้ประชาชาติที่คำนวณออกมาได้มีความสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ** คือ

1. **ในด้านศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์** การนำตัวเลขรายได้ประชาชาติไปใช้ศึกษาควบกับทฤษฎีหรือกฎทางเศรษฐศาสตร์ ทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจเป็นตัวเป็นตนเด่นชัดยิ่งขึ้น และทำให้เห็นว่ากลไกเศรษฐกิจมีความเกี่ยวโยงกันอยู่อย่างไรบ้าง ความสมดุลระหว่างรายได้และรายจ่ายในระดับรวม (aggregate) และการใช้ทรัพยากรในกระบวนทางเศรษฐกิจระหว่างหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ช่วยให้การศึกษาวิเคราะห์ด้านเศรษฐศาสตร์มหภาคชัดเจนยิ่งขึ้น

2. **ในด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ** ระดับรายได้ประชาชาติจะเป็นเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ บ่งบอกให้ทราบว่าเศรษฐกิจกำลังรุ่งเรืองหรือตกต่ำ หรือเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ แล้ว ประเทศมีเศรษฐกิจดีกว่าหรือต่ำกว่า และชี้ให้เห็นการกระจายรายได้ตลอดจนมาตรฐานการครองชีพและระดับความเป็นอยู่ของประชากร

3. **ในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจของประเทศ** ตัวเลขรายได้ประชาชาตินอกจากจะช่วยให้ทราบภาวะเศรษฐกิจของประเทศในปัจจุบันแล้ว ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดนโยบายหรือวางแผนเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต การวิเคราะห์รายได้ประชาชาติจะช่วยให้ทราบว่ารัฐควรจะเข้าแทรกแซง ส่งเสริมหรือตัดทอนกิจการประเภทใด และภายในขอบเขตใดจึงจะเป็นการสมควร

4. **เป็นเครื่องมือวางนโยบายจัดเก็บภาษีอากร** ตัวเลขรายได้ประชาชาติย่อมเป็นเครื่องมือสำคัญที่รัฐจะใช้ประกอบการจัดเก็บภาษีอากรทั้งภาษีทางตรงและภาษีทางอ้อม เพื่อให้ภาระภาษีตกต้องแก่บุคคลที่ควรต้องเสียภาษี ตัวเลขรายได้ประชาชาติจะชี้ให้เห็นขีดความสามารถในการเสียภาษีของประชากรกลุ่มต่าง ๆ ว่ามีอยู่เพียงใด

5. **เทียบเคียงฐานะทางเศรษฐกิจ** ตัวเลขรายได้ประชาชาติจะชี้ให้เห็นฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเมื่อเทียบเคียงกับประเทศอื่น และเป็นช่องทางให้ศึกษาภาวะการณ์ว่า

ประเทศที่ด้อยพัฒนาควรจะเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจสาขาใด จึงจะพัฒนาทัดเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว

6. ในการวางแผนการผลิตและการลงทุนภาคเอกชน ระบบข้อมูล (Informative from work) จากตัวเลขสถิติด้านรายได้ประชาชาติทำให้ภาคเอกชนสามารถใช้วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคต ทำให้ทราบได้ว่า การผลิตสินค้าและบริการประเภทใดยังขาดแคลนหรือล้นตลาด เพื่อเป็นแนวทางวางแผนการผลิตและการลงทุนในอนาคต

2. การคำนวณรายได้ประชาชาติ

ในระบบเศรษฐกิจเราแบ่งหน่วยเศรษฐกิจออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายครัวเรือนกับฝ่ายผลิต ทั้ง 2 ฝ่ายจะทำหน้าที่สัมพันธ์กันจนเกิดเป็นวงจรเศรษฐกิจ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาเข้าใจกลไกความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายครัวเรือนกับฝ่ายผลิต ความสัมพันธ์นี้จะหมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ

1. **วงจรเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม** เดิมมนุษย์เราต้องทำทุกอย่างเพื่อเลี้ยงชีพด้วยตัวเอง เช่น หาอาหารเอง สร้างที่อยู่อาศัยเอง เป็นต้น เมื่อมีความเจริญขึ้นซึ่งมีการแบ่งงานกันทำ เช่น คนที่ถนัดจับสัตว์น้ำจะทำหน้าที่จับสัตว์น้ำอย่างเดียว ส่วนคนที่ถนัดเพาะปลูกก็จะปลูกข้าวตามถนัด แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนระหว่างสินค้าต่อสินค้าโดยตรง จะเกิดวงจรเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม ดังนี้

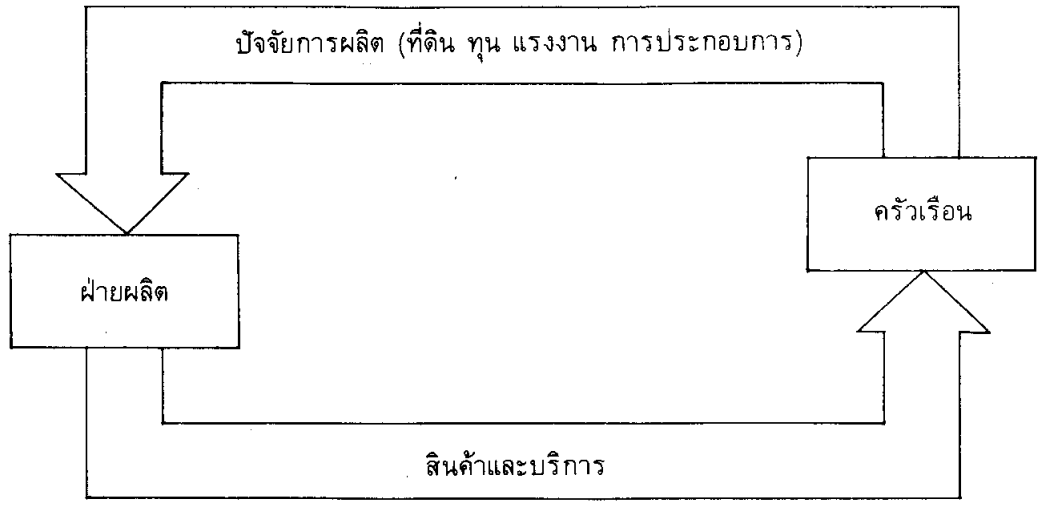

รูปแสดงวงจรเศรษฐกิจแบบการนำสินค้าและบริการมาแลกเปลี่ยนโดยตรง

ตามรูป ครัวเรือนจะนำปัจจัยการผลิตที่ตนมีอยู่ในรูปของที่ดิน ทุน แรงงาน และความสามารถในการประกอบการไปให้ฝ่ายผลิต ฝ่ายผลิตเมื่อทำการผลิตก็จะนำสินค้าที่ผลิตได้กลับมาให้ครัวเรือนเพื่อใช้บริโภคต่อไป

2. **วงจรเศรษฐกิจแบบใช้เงินตราเป็นสื่อกลาง** เมื่อการผลิตและการบริโภคขยายตัวขึ้น การแลกเปลี่ยนโดยใช้สินค้าแลกกับสินค้าโดยตรงไม่สะดวก เช่น จะนำไก่ 1 ตัวมาขอแลกหมูเป็น ๆ เพียง 1 ขา เจ้าของหมูคงไม่ยอมให้แลก เป็นต้น มนุษย์จึงนำเอาเงินเข้ามาเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ทำให้วงจรเศรษฐกิจต้องผ่านขบวนการ 2 ขั้น คือ ขั้นแรกครัวเรือนขายปัจจัยการผลิตให้ฝ่ายผลิตเสียก่อน ต่อเมื่อได้เงินมาแล้ว ฝ่ายครัวเรือนจะนำเงินไปซื้อหาสินค้าหรือบริการมาสนองความต้องการ จะเกิดวงจรเศรษฐกิจแบบใช้เงินตราเป็นสื่อกลาง ดังนี้

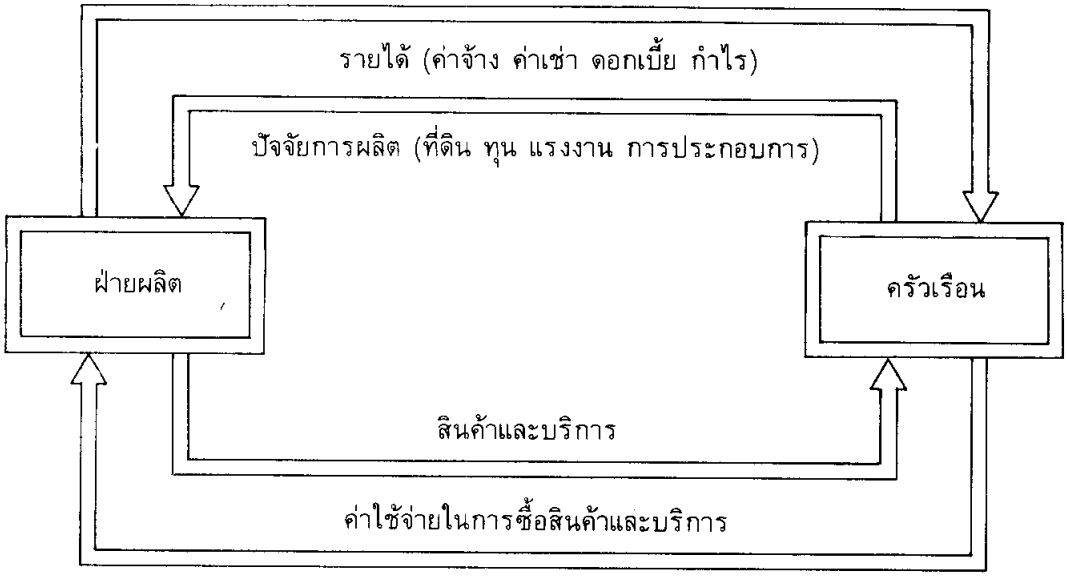

รูปแสดงวงจรเศรษฐกิจแบบใช้เงินตราเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน

ตามรูป วงจรทางด้านบน ในขั้นต้นฝ่ายครัวเรือนจะนำปัจจัยการผลิตไปให้ฝ่ายผลิตใช้ โดยฝ่ายผลิตจะจ่ายเงินค่าตอบแทนให้แก่ฝ่ายครัวเรือน ในรูปต่าง ๆ กันคือ ถ้าเราไปใช้แรงงานรับจ้างก็จะได้ค่าจ้างตอบแทน ถ้าเราเอาที่ดินให้ฝ่ายผลิตเช่าก็จะได้ค่าเช่าตอบแทน ถ้าเราเอาเงินให้ฝ่ายผลิตกู้ยืมก็จะได้ดอกเบี้ยตอบแทน และถ้าเราเป็นผู้ประกอบการผลิตก็จะได้ผลกำไรตอบแทน ส่วนวงจรทางด้านล่าง เมื่อฝ่ายผลิตนำปัจจัยการผลิตจากฝ่ายครัวเรือนไปแล้ว ก็จะนำไปผลิตสินค้าและบริการ สินค้าและบริการที่ผลิตได้ ฝ่ายผลิตจะส่งไปขายให้แก่ครัวเรือนในฐานะผู้บริโภค โดยฝ่ายผลิตจะได้รับเงินค่าซื้อสินค้าและบริการจากฝ่ายครัวเรือนเป็นการตอบแทน

วงจรเศรษฐกิจดังกล่าวนี้ นักศึกษาคงจะสังเกตเห็นว่า ความต้องการสินค้าและบริการของฝ่ายครัวเรือนจะเท่ากับสินค้าและบริการที่ฝ่ายผลิตทำการผลิตได้พอดี แต่ในความเป็นจริง เมื่อครัวเรือนมีรายได้มาจำนวนหนึ่ง จะไม่ใช่จ่ายเพื่อการบริโภคเสียทั้งหมด เราจะเก็บออม (savings) ไว้ส่วนหนึ่ง และสินค้าที่ฝ่ายผลิตได้ก็มิได้นำไปใช้เพื่อการบริโภคเสียทั้งหมด จะมีสินค้าส่วนหนึ่งที่ใช้สำหรับการลงทุน เช่น เราซื้อรถยนต์ไว้ขับเที่ยว รถยนต์ก็เป็นสินค้าเพื่อการบริโภค แต่ถ้าเราซื้อรถยนต์ไว้รับจ้างขนสินค้า รถยนต์นั้นก็เป็นสินค้าเพื่อการลงทุน เป็นต้น

1. **ผลผลิตรวม รายได้รวม และรายจ่ายรวม** ในตอนต้น นักศึกษาได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายได้ประชาชาติซึ่งพอจะสรุปได้ว่า รายได้ประชาชาติ คือ

(1) มูลค่ารวมของสินค้าและบริการทั้งประเทศในแต่ละปี

(2) ผลรวมของรายได้ที่ผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตได้รับในแต่ละปี

(3) ผลรวมของรายจ่ายที่ประชาชนทั้งประเทศใช้จ่ายเพื่อบริโภคและลงทุนในแต่ละปี

ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างครัวเรือนกับฝ่ายผลิต

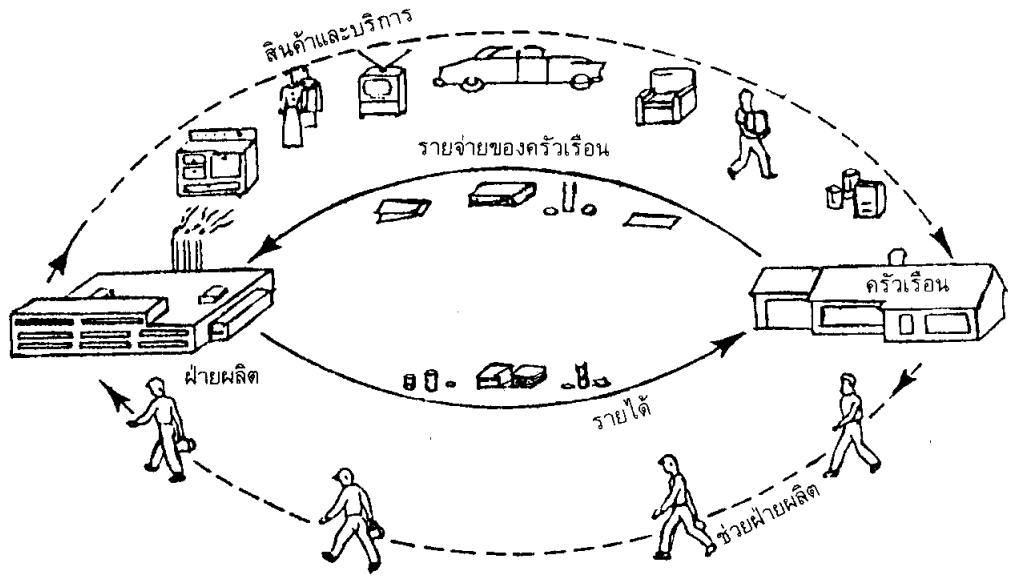

ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาล ฝ่ายผลิต และครัวเรือน

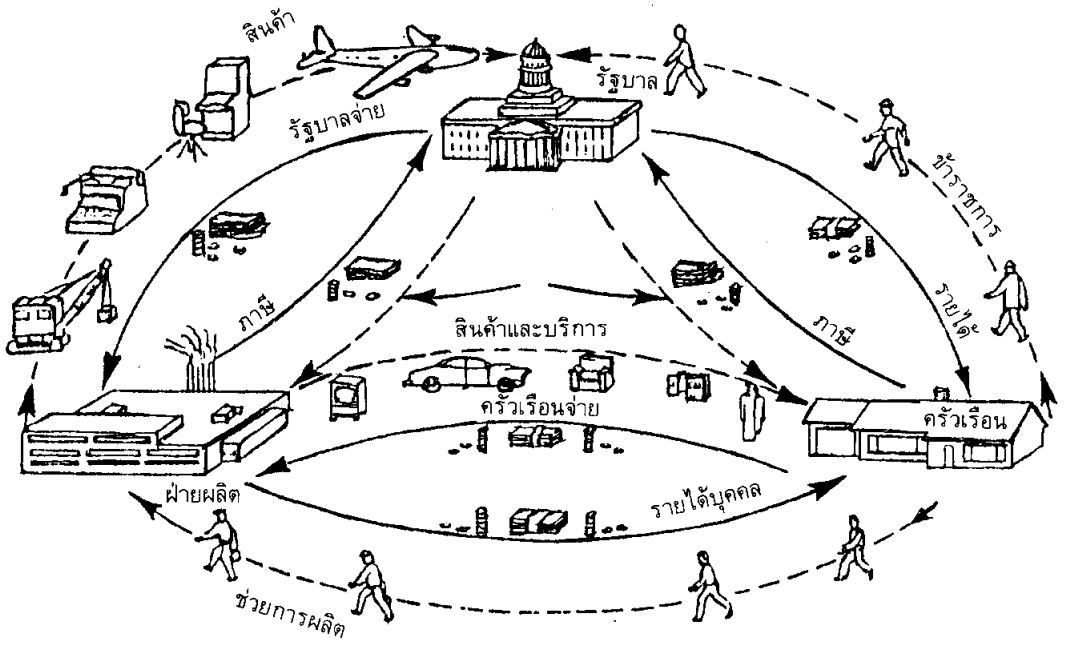

ถ้าเราพิจารณาการหมุนเวียนของผลผลิตและรายได้ระหว่างฝ่ายครัวเรือนกับฝ่ายผลิต โดยส่วนรวมทั้งประเทศ จะเห็นได้ว่าทางฝ่ายครัวเรือนจะให้ปัจจัยการผลิต คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการแก่ฝ่ายผลิต โดยครัวเรือนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ย และผลกำไร เมื่อฝ่ายผลิตได้รับปัจจัยการผลิตก็จะนำมาประกอบการผลิตสินค้าหรือบริการ แล้วนำมาขายให้แก่ครัวเรือน หมุนเวียนกันเช่นนี้ในที่สุดผลผลิตรวมจะเท่ากับรายได้รวม และเท่ากับรายจ่ายรวมของประเทศ

เพื่อให้เข้าใจว่าทำไมผลผลิตรวม รายได้รวม และรายจ่ายรวมของประเทศจึงเท่ากัน **ขอสมมติว่าไทยเรามีโรงสีทำการผลิตเพียงแห่งเดียว และคนไทยมีความต้องการข้าวเพื่อใช้บริโภคอย่างเดียว** การหมุนเวียนของผลผลิต รายได้ และรายจ่ายจะปรากฏตามแผนภาพดังนี้

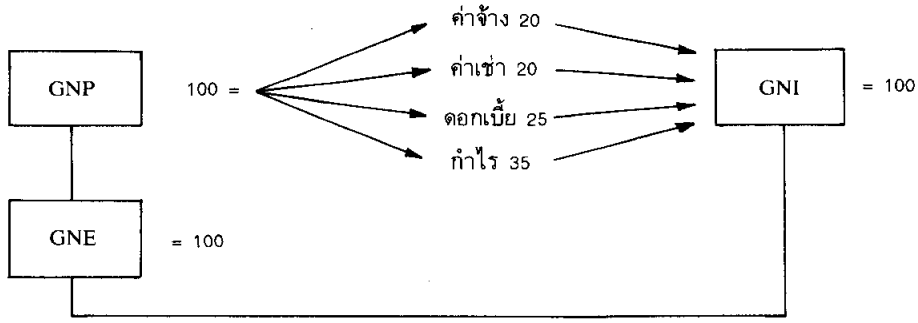

ผลผลิตรวม (GNP) = รายได้รวม (GNI) = รายจ่ายรวม (GNE)

ตามแผนภาพ GNP เป็นข้าวสารที่โรงสีผลิตได้เป็นมูลค่า 100 ล้านบาท โรงสีจะจัดสรรรายได้ให้แก่ผู้มีส่วนในการผลิตเป็นค่าจ้างแรงงาน 20 ล้านบาท ค่าเช่าที่ดิน 20 ล้านบาท ดอกเบี้ยเงินกู้ 25 ล้านบาท ที่เหลืออีก 35 ล้านบาท เป็นผลกำไรของผู้ประกอบการผลิต เมื่อเราเอารายได้ที่ครัวเรือนได้รับมารวมกันเป็นตัวเลข GNI เท่ากับ 100 ล้านบาท เมื่อครัวเรือนมีรายได้ก็จะซื้อหาสินค้ามาสนองความต้องการ ในที่นี้เราสมมติว่าคนไทยต้องการข้าวไปใช้บริโภคอย่างเดียว ดังนั้น จากรายได้ 100 ล้านบาท ครัวเรือนก็จะใช้จ่ายเป็น GNE รวมเท่ากับ 100 ล้านบาท

ค่าเช่า + ค่าจ้าง + ดอกเบี้ย + กำไร	= รายจ่ายที่ซื้อสินค้าและบริการ
ผลิตผลรวม	= รายจ่ายรวม
(Gross National Product หรือ GNP)	= (Gross National Expenditure หรือ GNE)
ผลิตผลรวม	= รายได้รวม (Gross National Income หรือ GNI)

GNP = GNI = GNE

ดังนั้น ในการคำนวณหาตัวเลขรายได้ประชาชาติ **เราจึงอาจกระทำได้ 3 วิธี** คือ

(1) วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านผลผลิต (GNP)

(2) วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านรายได้ (GNI)

(3) วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย (GNE)

2. การคำนวณรายได้ประชาชาติ* เมื่อผลผลิตรวมเท่ากับรายได้รวมและรายจ่ายรวมแล้ว ในการหาตัวเลขรายได้ประชาชาติเราก็อาจคำนวณได้เป็น 3 วิธีด้วยกัน คือ

(1) วิธีคำนวณรายได้ประชาชาติด้านการผลิต

(2) วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านรายได้

(3) วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านรายจ่าย

นักศึกษาจะได้ทำความเข้าใจวิธีการคำนวณหารายได้ประชาชาติทั้ง 3 แบบต่อไปตามลำดับ

1. วิธีคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านการผลิต (Production Approach) เป็นการคำนวณหาผลรวมของมูลค่าของสินค้าและบริการเฉพาะที่เป็นผลิตผลขั้นสุดท้าย (Final Product)-ที่ผลิตขึ้นในประเทศหรือที่ประเทศได้มาในระยะ 1 ปี

NI = GNP – Capital Consumption Allowances – Indirect Taxes

การคำนวณหารายได้ประชาชาติด้านการผลิตนี้ ก่อนอื่นต้องหาตัวเลข GNP เสียก่อน เมื่อได้ตัวเลข GNP แล้วจึงนำเอา (1) ค่าใช้จ่ายที่กินทุน (CCA) และ (2) ภาษีทางอ้อม (Indirect Tax) หักออกที่เหลือจะเป็นตัวเลขรายได้ประชาชาติ (NI) ที่เราต้องการ

การหาตัวเลขผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (GNP) ซึ่งเป็นมูลค่ารวมของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้ในระยะ 1 ปี

GNP = GDP + F

GNP = ผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น (Gross National Income)

GDP = ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น (Gross Domestic Product)

F = รายได้สุทธิจากต่างประเทศ

---

*การคำนวณรายได้ประชาชาติของไทยใช้ระบบขององค์การสหประชาชาติ (UNSNA) ซึ่งได้รับการปรับปรุงใหม่ (New UNSNA) เมื่อปี พ.ศ. 2511